

عنوان مقاله:

کیفیت لاشریزه و اجزای ناپایدار ماده آلی خاک در عرصه های جنگلی احیا شده ناحیه خزری

محل انتشار:

مجله پژوهش های علوم و فناوری چوب و جنگل، دوره 25، شماره 2 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

کتایون حق وردی - استادیار، گروه علوم و صنایع چوب و کاغذ، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران. پست الکترونیک: khaghverdi@yahoo.com katayoun.haghverdi@kia.ac.ir
۰۹۱۲۲۱۰۷۴۲۲ تلفن تماس:

فائزه السادات طریقت - دانشجوی مقطع دکتری علوم جنگل، دانشکده منابع طبیعی صومعه سرا، دانشگاه گیلان. شماره تماس: fazez_tarighat@yahoo.com پست الکترونیک: ۰۹۳۵۹۷۸۱۰۱۸

یحیی کوچ - استادیار گروه جنگلداری، دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تربیت مدرس. شماره تماس: ۰۹۱۱۲۹۳۲۳۱۳، پست الکترونیک: nodares.ac.ir

خلاصه مقاله:

چکیده سابقه و هدف: کاهش مساحت جنگل های طبیعی شمال کشور موجب شده است که احیای جنگل در این مناطق به جهت توسعه سطح جنگل و تولید چوب دارای اهمیت ویژه ای باشد، بنابراین مطالعه جنگل کاری های صورت گرفته، نقش مهم و موثری در ایجاد جنگل هایی با کیفیت و کمیت بهتر در آینده خواهند داشت. توده های دست کاشت جنگلی می توانند شاخص های مختلف لاشبرگ و خاک را تحت تاثیر قرار دهند. تحقیقات مختلفی که در گذشته صورت پذیرفته نشان داده گونه های مختلف درختی پهن برگ و سوزنی برگ که در سطوح وسیع مورد جنگل کاری قرار گرفته اند، از نظر کیفیت مواد آلی ورودی به داخل خاک دارای ویژگی های کاملاً متفاوتی می باشند. با این وجود، نقش گونه های درختی زبان گنجشک، بلندمازو، پیسه آ و کاج سیاه بر مشخصه های لاشریزه و خاک، از منظر شاخص های کیفی و اجزای ناپایدار ماده آلی، تاکنون مورد مطالعه قرار نگرفته است. هدف از انجام این تحقیق مطالعه کیفیت لاشریزه و اجزای ناپایدار ماده آلی خاک در عرصه های جنگلی احیا شده ناحیه خزری بوده که اثر توده های جنگل کاری شده زبان گنجشک (ون)، بلندمازو، پیسه آ و کاج سیاه، بر مشخصه های لایه آلی و معدنی خاک را مورد بررسی قرار می دهد. مواد و روش ها: به این منظور، توده های جنگل کاری 40 ساله گونه های زبان گنجشک، بلندمازو، پیسه آ و کاج سیاه انتخاب و از هر یک از این توده های جنگلی، 8 نمونه لاشریزه و خاک (15 × 25 × 25 سانتی متری) جمع آوری شد. نمونه های جمع آوری شده لاشریزه و خاک جهت تجزیه به فضای آزمایشگاه انتقال داده شد و مشخصه های فیزیکی، شیمیایی و اجزای ناپایدار ماده آلی خاک مورد بررسی قرار گرفت. یافته ها: نتایج حاکی از آن است که بالاترین میزان نیتروژن لاشریزه (37/1 درصد) و پایین ترین مقدار کربن لاشریزه (51/40 درصد)، نسبت کربن به نیتروژن لاشریزه (10/33) و ضخامت لاشریزه (05/8 سانتی متر) به گونه درختی زبان گنجشک اختصاص دارد. مشخصه های فیزیکی و شیمیایی خاک نیز تحت تاثیر گونه های درختی مختلف تفاوت های آماری معنی داری (به جز جرم مخصوص ظاهری، سیلت و رس) را به نمایش گذاشته اند. بیشترین میزان کربن آلی ذره ای (52/4 گرم بر کیلوگرم) و کربن آلی محلول (36/125 میلی گرم بر کیلوگرم) به خاک تحت پوشش کاج سیاه اختصاص داشت. گونه درختی زبان گنجشک دارای بالاترین مقادیر نیتروژن آلی ذره ای (36/0 گرم بر کیلوگرم) و نیتروژن آلی محلول (66/28 میلی گرم بر کیلوگرم) در خاک بوده و تفاوت های آماری معنی داری مشاهده شد. میزان معدنی شدن نیتروژن در خاک تحت پوشش زبان گنجشک (97/39 میلی گرم بر کیلوگرم) و بلندمازو (40/35 میلی-گرم بر کیلوگرم) بیشتر از خاک تحت پوشش گونه های درختی پیسه آ (85/26 میلی گرم بر کیلوگرم) و کاج سیاه (53/19 میلی گرم بر کیلوگرم) بوده است. نتیجه گیری: نتایج این تحقیق بیانگر بهبود مشخصه های مرتبط با کربن تحت توده های سوزنی برگ بوده، در حالی که توده های پهن-برگ شاخص های مرتبط با نیتروژن را تقویت نموده اند. بر اساس نتایج به دست آمده گونه های درختی پهن برگ مورد مطالعه لاشریزه های با کیفیت بهتری تولید کرده اند ...

کلمات کلیدی:

کیفیت لاشبرگ، مشخصه های فیزیکی و شیمیایی، مواد آلی ذره ای، مواد آلی محلول، معدنی شدن نیتروژن

